

Vagyonkezelő alapítvány pénzügyi vállalkozásban történő befolyásoló részesedésszerzésének jogi megítélése

I. TÉNYÁLLÁS

Egy Pénzügyi Vállalkozás jelenlegi három természetes személy tulajdonosa – a negyedik tulajdonos saját részvényeivel maga a Pénzügyi Vállalkozás – át kívánja ruházni részvényeit egy, a vagyonkezelő alapítványokról szóló 2019. évi XIII. törvény (Vatv.) alapján létrehozandó vagyonkezelő alapítványra, mely átruházásra tekintettel a vagyonkezelő alapítvány válik a Pénzügyi Vállalkozás részvényesévé, eltekintve a Pénzügyi Vállalkozás tulajdonában álló saját részvényektől.

A vagyonkezelői alapítvány létrehozásának és a Pénzügyi Vállalkozás részvényeinek a vagyonkezelői alapítványba való bevitelének célja – a Vatv. indoklásával összhangban – az, hogy biztosítsa a Pénzügyi Vállalkozás generációkon átívelő egységes tulajdonlását, vagyonkezelését és irányítását a tulajdonos család számára.

II. JOGKÉRDÉS

A Pénzügyi Vállalkozás azzal a kérdéssel fordult az MNB-hez, hogy van-e jogszerű lehetőség arra, hogy általánosságban egy pénzügyi vállalkozás, illetve konkrétan a Pénzügyi Vállalkozás részvényeit a jelenlegi természetes személy tulajdonosok egy vagyonkezelői alapítványra ruházzák át, mely alapítvány kedvezményezettjei és kuratóriumának tagjai azonosak a Pénzügyi Vállalkozás jelenlegi részvényeseivel?

III. AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

Az MNB rögzíti, hogy álláspontját a pénzügyi vállalkozások tulajdonlására a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvényben (Hpt.) előírt – részben a Pénzügyi Vállalkozás által a Kérelemben is említett – követelményekre, valamint a Vatv. rendelkezéseinek figyelembevételével alakította ki, ugyanakkor megjegyzi, hogy az MNB-nek jogalkalmazó szervként nincs felhatalmazása a Vatv. rendelkezéseinek értelmezésére.

A pénzügyi intézmények – köztük a pénzügyi vállalkozások – befolyásoló részesedéssel¹ rendelkező tagjaival szemben a Hpt. 125. §-a fogalmazza meg az általános elvárásokat. Eszerint „a pénzügyi intézmény befolyásoló részesedéssel rendelkező tagja csak olyan személy lehet,

- a) aki (amely) független a pénzügyi intézmény óvatos, körültekintő és megbízható (a továbbiakban együtt: prudens) működését veszélyeztető befolyástól, jó üzleti hírnévvel rendelkezik, valamint biztosítani képes a pénzügyi intézmény megbízható, gondos tagi irányítását és ellenőrzését, valamint
- b) akinek (amelynek) üzleti kapcsolatrendszere és tagi szerkezete átlátható és ezáltal nem zárja ki a pénzügyi intézmény fölötti hatékony felügyelet gyakorlását”.

Az ismertetett követelményrendszer a pénzügyi vállalkozások tulajdonosaival szemben szigorú elvárásokat támaszt, szabályozva azt a különleges felelősséget, amely a pénzügyi vállalkozások tulajdonlásával jár. Az MNB csak ezen kritériumoknak maradéktalanul eleget tevő kérelmezők számára engedélyezi a pénzügyi vállalkozásokban történő befolyásoló részesedésszerzést akár a pénzügyi vállalkozások alapításakor, akár a már működő pénzügyi vállalkozások tulajdonosváltása kapcsán (Hpt. 14. § (1) bekezdés d) pontja és 15. § (1) bekezdés e) pontja, valamint a 126. § (1) bekezdése).

A Hpt. fent idézett 125. §-ának rendelkezése – ahogyan az a fentiekből kiolvasható – általános jelleggel fogalmazza meg a pénzügyi vállalkozások befolyásoló részesedéssel rendelkező tulajdonosaival szemben érvényesítendő feltételeket, tág teret adva ezzel a jogértelmezés és a mérlegelés lehetőségének. A Hpt. 126. § (2) és (5) bekezdése viszont konkrétan rögzíti azoknak a dokumentumoknak és nyilatkozatoknak a körét – részben visszaulva az alapítás szabályaira –, amelyeket a jogszabályi követelményrendszernek való megfelelés igazolására a befolyásoló részesedés megszerzésére irányuló engedélykérelemhez a kérelmezőnek csatolnia kell. Az engedélyezési eljárás során azonban az

---

¹ A CRR rendelet 4. cikk (1) bekezdés 36. pontja szerint: „a befolyásoló részesedés olyan közvetlen vagy közvetett részesedés egy vállalkozásban, amely a tőke vagy a szavazati jogok legalább 10%-át képviseli, illetve amely lehetővé teszi számottevő befolyás gyakorlását annak a vállalkozásnak az irányítása felett”

MNB-nek nemcsak az engedélyezési feltételként előírt körülményekről szükséges meggyőződnie azáltal, hogy ezen iratokat ellenőrzi, hanem a Hpt. 131. § (1) bekezdésében meghatározott ún. kizáró okok hiányát is meg kell vizsgálnia. Az engedélykérelmet ugyanis nemcsak akkor kell elutasítani, ha a kérelmező a 126. § (2) és (5) bekezdésében foglalt követelményeket nem igazolja az eljárásban, hanem akkor is, ha a Hpt. 131. § (1) bekezdésében felsorolt kizáró okok valamelyike fennáll.

E hivatkozott jogszabályi rendelkezés értelmében az MNB a pénzügyi vállalkozásban való befolyásoló részesedés szerzés/meghatározott mértékű növelés engedélyezése iránti kérelmet elutasítja, ha a kérelmező - ideértve annak tagját vagy vezető tisztségviselőjét is -

- a) tevékenysége, illetve a pénzügyi intézményre gyakorolt befolyása veszélyezteti a pénzügyi intézmény független, megbízható és körültekintő tagi irányítását,
- b) üzleti tevékenységének, kapcsolatainak jellege, vagy a más vállalkozásokkal fennálló közvetlen és közvetett tagi részesedésének szerkezete olyan, hogy a felügyeleti tevékenységet akadályozza vagy
- c) nem rendelkezik jó üzleti hírnévvel,
- d) befolyásoló részesedése szerzésével kapcsolatban feltételezhető, hogy az erre vonatkozó jogszabályok alapján pénzmossást vagy terrorizmus-finanszírozást követnek vagy követtek el, vagy kísérelnek vagy kíséreltek meg elkövetni, vagy hogy a szándékolt befolyásoló részesedés szerzése növelheti ennek kockázatát.

A pénzügyi vállalkozásokban történő befolyásoló részesedésszerzés Hpt.-beli szabályozási rendszerének általános áttekintéséről a Pénzügyi Vállalkozás konkrét jogkérdésének megválaszolására áttérve, az MNB előadja, hogy nem látja jogi akadályát a Pénzügyi Vállalkozás vagyongazdálkodási alapítvány által történő tulajdonlásának, természetesen abban az esetben, ha és amennyiben a vagyongazdálkodási alapítvány megfelel a Hpt.-ben előírt, fentiekben már ismertetett követelményeknek. Nincs ugyanis olyan explicit kizáró szabály a Hpt.-ben, amely eleve kizárná a vagyongazdálkodási alapítvány pénzügyi vállalkozásban való tulajdonszerzését.

Ugyanakkor megjegyzendő, hogy a vagyongazdálkodási alapítvánnyal kapcsolatos feladatok ellátása nem tartozik az MNB hatáskörébe, a Vtv. 2. § (3) bekezdés c) pontja ugyanis kifejezetten rögzíti, hogy a vagyongazdálkodási alapítvánnyal kapcsolatos jogviszony nem tartozik a bizalmi vagyongazdálkodásról és tevékenységük szabályairól szóló 2014. évi XV. törvény (**Bvktv.**) hatálya alá.

Mindazonáltal az MNB megítélése szerint a vagyongazdálkodási alapítvány konstrukciójának jellege erősen hasonlít a bizalmi vagyongazdálkodásra (ti. az alapítvány tevékenysége bizalmi vagyongazdálkodás), mely bizalmi vagyongazdálkodók számára az MNB által kialakított jogértelmezés szerint nem tiltott, hogy az MNB által felügyelt intézményekben befolyásoló részesedést szerezzenek.

Az MNB tájékoztatásául közli, hogy a Bvktv. hatálya alá tartozó bizalmi vagyongazdálkodók felügyelt intézményekben történő befolyásoló részesedésszerzésének/minősített befolyásszerzésének jogszabályi követelményeiről az egységes joggyakorlat kialakítása céljából tájékoztatást adott ki és tett közzé honlapján, melynek elérhetősége az alábbi:

[tajeokoztato-a-bizalmi-vagyongazdalkodok-felugvelt-intezmenyekben-torteno-befolyasolo-reszesedesszerzese-minositett-befolvasszerzese-felugyleti-ellenorzeserol-es-engedelyezeserol.pdf \(mnb.hu\)](#)

Az MNB véleménye szerint jelen tényállás mellett, azaz a Vtv. alapján létrehozandó vagyongazdálkodási alapítvány Pénzügyi Vállalkozásban történő tulajdonszerzésének engedélyezése során szükséges lehet mindazon feltételeknek a vizsgálata, amelyeket ilyen esetekben – ti. a bizalmi vagyongazdálkodók által a felügyelt intézményekben történő tulajdonszerzés esetén – elvár a befolyásoló részesedésszerzőktől.

***

Végezetül az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy véleményét kizárólag a Pénzügyi Vállalkozás által rendelkezésre bocsátott információk alapján alakította ki. Az abban foglalt egyedi jogértelmezés csak a Pénzügyi Vállalkozás által előadott tényállásra vonatkozik. Az MNB véleménye nem tekinthető kötelező erejű állásfoglalásnak, a benne foglaltaknak más hatóságra, illetve a bíróságokra nézve nincs kötelező tartalma.

Budapest, 2021. október